

Ponhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželaš,
Strowja se
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Ziwnoše je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew F.

Sserbske ujedželiske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjež knihieži schjezni w Budyschinje a placzi šchtvortlětne 1,50 hr. s portom.

Intru.

Luk. 24, 36—40.

O, najswjehelsche,
o, najsbožomniſche,
hnadypolniczle jutry wó!
Sswét běſche panyl,
Khryſtuſ je stanyl;
wjeſzel, wjeſzel ho, zyrkej ty!

Tak wschitle swony nam dženka wot wjchitkých wězow psich wolaſju; to ho wot wjchitkých klétkow předuje; to křeſeſzijerjo we wjchitkých zhrékach wjeſzele spěwaju; tutu wjeſzeli powjeſcz khoru na ſwojich khoroložach klyſcha; s tým ſrudni pschi rowach ho troschtuju; tón Čenjeſ je stanyl, wón je wopravdže horjestanyl! — Ž džakomnej wjeſeloszni čzemý tež my dženka tón ſiwjath ſrakun jutrowny ſwjetecicž. W naſchinu teſte ſwidžinu teho jutrowneho férſchtu w jeho wulkej tražnoszci a bójskej majeſtoſci. Chzemý ſebi bliže roſpomniež

1. tón ſrakuny jutrowny džiſ,
2. to troschtliwe jutrowne poſtronjenje,
3. te ſbózne jutrowne nadžije.

1. Sa wječerju teho ſamžneho dňa, na kotreymž běſche Jeſuſ horjestanyl wot morwych, běchu jeho wučomnizh ſhromadzeni a durje běchu ſamkujene, s bojcežu psched Židami, a woni ho roſréczowachu wo tým, ičtož běſche ho ſtaſo. Woní běchu ſrudni ſmijercze Khryſtuſkoveje dla; woni wſchitko, ičtož běſche ho ſtaſo, híſhče njeſroſhymichu. Esnadž ſu prajili: Žak džinuje ho vola ſiženje a ſmijercz tuteho Jeſuſa roſdželujeta!

Wón pichnūdže jako Boži ſyn a wunrje na ſudnym měſtnje. Bóh ſam jeho je ſhwjatym duchom a ſ mozu žalbuje, a poſlath na ſchizu wiſhy. Wón wokolo ežaha a derje ežini a wuſtrowja wjchitkých khorych, a ho jako ſlōſtnik kſchizuje. Wjetſchi roſdžel niſes ſiženjem a ſmijerczu ſebi tola myſlicz njeſozemny. Jeho ſiženje je ſiženje ſhwjateho a jeho ſmijercz je ſmijercz hréſchnila. Bóh běſche ſ nim w jeho ſiženju, a w jeho ſmijerczi wón ſawola: „Moj Božo, moj Božo, czechodla ſy nje wopushežil?“ Jeho ſiženje je jažne kažeklónzo a jeho ſmijercz je cžemna kaž nýz. Njedyrbiny my tehodla tež tak dwělowacž, kaž tam eži wučomnizh? Je tón, kiž tak wunrje wprawdže wot Boha pôzlaň? Je wón wopravdže Boži ſyn? Je tón, kiž jako ſlōſtnik ho kſchizuje, bjes hrécha byl? Je tón, kiž w ſlaboſeži a hańbje na ſchizu wunrje, wopravdže khorych wuſtrowil a morwych ſbudžil? Czechodla je Bóh pschidaſ, ſo jeho ſyn ho wot cžlowjekow na dréwo hańby pôjzhu? Esnadž ſu Židži, ſnadž je Kaphas a wjzofa rada tole prawo měli, hdňž ſu jeho jako bohahanjerja wotſudžili, kiž je prajil, ſo je tón Mefſias, runjež njeje Boži ſyn? — Ale nětko hladajče na naſch teſt. Jako wučomnizh teho Čenjeſa wohladachu, dha ſo wjeſzelachu a wjeſzele woſachu: tón Čenjeſ je stanyl, wón je wopravdže horjestanyl! Nětko tež my wěm: kotrehož ſu Židži morili, teho je Bóh ſaſko ſiženje ežinil. Bóh ſam je ſ tým wuprajil, ſo je wón Boži ſyn, ſo je wón Mefſias. Psches ſiwoje horjestacze wot morwych je wón mōzniye wopokaſaný ſyn Boži, kotrež je do tuteho ſwěta pschiſchol, kotrehož je Bóh ſe ſhwjatym duchom a ſ mozu žalbowal, ta ſmijercz Božej ſraknoſež a ta podobnoſež Božeho bheža. W jeho ſmijerci Khryſtuſkowu luboſež ſpóſnajemý, ſpóſnajemý, ſo je

wón sa naš a sa našche hréchi wumrjel, so by naš wumóhl wot wschitkých hréchów, wot kmjereče a wot czertowstce mož. Jeho horjestacze wot morych wobswédczí, so je wón njesawinowath czerpil, so je jeho kmjerecz wopor dobreje wole, wopor wujednania, so je ho sa našchu sbóžnosć kmjerczi podal. Wot teho czaža ksem, jako je ho tymi wuczomnikam tón Anjes siewi, su woni sa horjeni pschipowjedarjo tuteho kražneho jutrowneho džiwa. Nětko ho wosta icz ujemóžachu, kvedežiecz wo tym, schtož běchu widzeli a klyscheli, schtož bě jich nasbožomisiche našonjenje, jich najkruczische pschewwédczen'e. Saſkad jich žiwjenja je wot teho czaža: tón Anjes je stanyl, wón je wopravdze horjestanyl! Bjes jeho horjestacza bychmy so na jeho kmjereci džiwači móhli jako na kmjereci martrarja a kvedka wérnosće, ale kmjerecz wumóženja, kotaž je našchu bóžnoſć dobyla, njebý byla. Nětko pak wěny: tón, kotaž je našcheje prawdoseže dla ſbudieny, je ho našcie, hréchow dla kmjerczi podal. Nětko e našche wumóženje doſoujane; pschetož tón Anjes je stanyl, wón je wopravdze horjestanyl. A my manu nětko mér i Bohom, to nam jeho troſtliwe jutrowne poſtronjenje wobswédczí.

2. Tón Anjes džesche k nim: „Mér budž i wami!” Mér, mér budž zylemu člowstwu, zylemu hréchenu ſpětej, to je Khrystusowe předovranje, jako je hiſcheze tu na ſemi živý. Dižom, jandželjo w nozy w Betlehemije ſpěwachu: mér na ſemi! A jako Jeſuſ nětko jako tón horjestanjeny ho ſiewi, wón niežo druhe njeprédaje, hacž: mér budž i wami! Kaf troſtliwe bě tuto poſtronjenje ſa thch wuczomnikow, kotaž běchu wschitzh Khrystuſia na puczu jeho czerpjenjow wopuszczili! Nětko woni wiedzachu, so je Jeſuſ we ſwojej hnadiji jim to wodał. A tež my manu nětko mér i Bohom. Psches jeho horjestacze je wón nam to wobſrueſil. Nětko je ho dopelnilo, schtož je kvedath profeta prajit: ta ſchrafa leži na nim, so bychmy my mér měli. Bóh Wótz je wopor wujednania pschitwaſl a hréch je wot naš wsath. Tón Anjes je horjestanyl; to rěka: Bóh je mér cžiniſ i člowjekami. To je wjekela jutrowna poſvěcž: my manu mér i Bohom psches Jeſom Khrysta. Niežo ujemóže nam tutón mér rubicž. Tež hréch už. Pschetož wſchizy, fiž do njeho wérja, dyrbja psches jeho jméno hréchow wodacze doſtač. Dofelž teho dala kmj prawi ſezinjeni psches wérju, dha manu pokoj i Bohom psches naſcheho Anjeſa Jeſom Khrysta. Schtož wéri, so je Bóh Jeſom Khrysta ſbudiſl wot morwych, tón ma mér Boži, kotaž ſwét ujemóže dac̄, ale, Bohu budž džak, tež ujemóže wiač. Tež najpozlednemu ujeſtcezelei, kmjerczi, je jeho horjestacze móz wſalo; pschetož my wěny, so tón, fiž je horjestanyl wot morwych, budže naš ſbudzieč na ſhudnym dnu, so bychmy mér Boži měli. To je našcha bóžna jutrowna nadžija.

3. Je wjele tajkich, kiž praja, jo ujejt Jeſuſ horjestanyl. Ale ujeje-li Khrystus horestanyl wot morwych a njebudžemyl iž uim horjestanycz, dha kmj my ſcheczejujo wbož ſjebani člowjekow. Slaj, Khrystus je moje heſko w žiwjenju, wón je mój pucž, moja wérnoſć a moje žiwjenje, mój pschitwaſl a mój wodzeř; ja kmj psches njeho wumóžen, to je mój troſt w mojich hréchach; jo k njemu pschitwu je moja nadžija we wumrjelu, a we tamním pvečeze dyrbjas ſhonicz, so ſ tym niežo ujejt, jo kmj ſa bludniczku bězal? Slaj, mój najzvječzischí nadawč je, pschibójſtvo a ſle lóſtch pschitwu, pvczimie, ſprawniſe a bohabojaſnje živý bycž, a ſejerpliwe wužmecze ſwéta ſa to uježu, a hdyž měnju, jo kmj wothljeny konz dobyl, dha dyrbjas ſhonicz, jo běſche to ſón, jo kmj podarmo džesal, podarmo czerpil, podarmo ho nadžial, podarmo wojoval, jo niežo ſ tym ujejt? Zadhy ſbóžnik, žane horjestacze, žane wězne žiwjenje? Poſlednie nadžije ſcheczana hole ſdacze, poſledni troſt ſcheczana předne wumrjelenje? Wopravdze, byli ſai bylo, potom bychmy my

ſcheczí enjo najhubjeñchi mjes wschitkimi člowjekami byli, potom by člowjek tuteho ſweta mudriſchi a ſbožowniſchi byl, kij praji: „Zékuny a piňu, pschetož jutſe kmj mortwi”. Ně, Bohu budž džak, tak ujejt. Tón Anjes je horestanyl! A „njebojcie ſo, pschetož ja ſym živý a wy budzecze tež živí”, praji tón horjestanjeny ſbóžnik ſam. Směm ſweczí bycž, jo je njebjeſka domiſia, hdzež je tež nam městno pschihotowane. Moji lubi! jutři ſu nam ſazó wobswédczile: tón ſchizowaný a horjestanjeny je tež mój Anjes. Duž kluž w jeho kraſtivoje. To je pucž i jutrownemu měrej. Zeſi ſo ſe ſwojim rтом wuſnajech ſeſuſa, jo wón tón Anjes je a wěrjich we ſwojej wutrobje, dha budzecz ty ſbóžny a masch mér we wutrobje, jutrowny mér bjes Iónza. Mér naſcheho Anjeſa Jeſom Khrysta, mér teho horjestanjeneho, budž ſi wami wschitkimi! Hamjen!

Na jutry.

Sap. ſf. 10, 34—41:

Khrystusowe horjestacze wot morwych

— Sygl naſcheho wumóženja! —

Hlóſ (cž. 831): Wulki Božo, kwalbu eži ſc. Haleluja ſawyſtaj, ſyła Boža wobhnadžena, cžecž a kwalbu Khrystej daj! — Psches njeho ſy wumóžena; stanyl ſi rova živý je Jeſuſ naſche žiwjenje.

Sygl je ſ horjestacžom nam ſwojim ſliczil wumóženja Jeſuſ, žiwjenja Anjes, ſam, žórklo wſcheho wobſboženja. — Haleluja wſtajny, ſe kmjercze ſi nim ſtawajmy! —

Wopravdze nět ſhonimy, jo ſym Boži wumóženi, dokelž jeho widzimy živeho my wuſwoleni; wén ſo ſtowarſchuje ſi nam, wodzieč naš chze ſi njebjeſam.

Pschischoł wujednacž naš je ſ Wótzom, hdyž je nam ſo podal ſ njebjeſkeje kražnoſće, ſo nam našche hréchi wodał po ſwojej by ſmilnoſći a naš wumóhl ſi ſbóžnoſći.

Jako lekar njebjeſki po ſemi je ſhudn ſhodžil, w horzej Božej luboſci wobčezenych ſi měrej wodžil; ſi Duchom ſwiatym psicheny Boži wón bě ſlubjeny.

Kražnoſć jeho widzachu Boži vobli wobhnadženi, ſutli jeho kwalachu; ſwědkojo ſu wuſwoleni možy jeho Božeje, ſi kotrejž wobswédczil ſo je.

Toho ſkóſcž je morila, na ſchid jeho poſvyschila naſcha ežlowſka žalostna. — Sbože wuſhadža nět ſ njeho nam, ſa kotaž ſu ſtawajmy.

Mér wſchitwa ſ Bohom ſezinjeny psches jeho je ſaplaſjenje; na tſecži džen ſbudženy je wón našche ſaweczenje, jo ſym ſi Boha ſmobodni, hdyž naš ſsrédnik ſastupi.

Wſhemu ludu poſticeža wěcžne w Jeſuſu ſo ſbože, to je radoſež jutrowna; w nim ſym ſbóžne džecži Bože, hlowa ſi ſu je nam, ſa nim džem ſi njebjeſam. —

Jutry — spiritismus.

Jutry ſwjetci drje ſud, ſabu pač, ſchto jutry ſu. Nejenachoni ſaſ ſe, ſchto jutry jemu bycž mohle nětkle, hdyž je wſchitka poſte ſmjerne ſeje a kmjercze. Duž pak tež ujeſtce ſcheczana troſt ſcheczana předne wumrjelenje? Tajke wuſhadža hafle ſi jeneho horjestanjenia w nowej wérje do teho stanjeneho ſbóžnika Jeſom Khrystuſiu.

sta, kotrež, stanovitški na jutrnym ranju, je žmijerci mōz přejč wsal a živjenje nam dobył.

Shtož jutry žobužvyczi, žabužvyci pał, schto jutry žu, tón ujenamaka tež puež k troskciej a k počojie, hdž steji pschi rowach lubych, hdž žaruje wo padnjenych. Wón ujenamaka tón puež, dokelž wěry nimo, dokelž i wěru, se žiwej wěru njekhwata k temu žbóžničej, kž tež morov bě a pohrebany, tola pał stanu a je živý. Troskta a potoža pał tola pyta a pyta jeho, hdž s wěru to nječini, pschi wěrje nimo, t. r. w e p s ch i w ē r je. Pschitvera a njewéra, hdž tutej njesujetej, to ujespónatavši. Duž je taiki wot njewěry wěcze niz daloko, žnadž hižo w njej.

Tak sa troskton a počom pytajo bězachu jich wjele — k spiritismu, abo hdž něchtón praji spiritualismus, dha je to to žamžne, ujeh tež praja so je to něchto druhé. S dužtu, s dužom morwego chzedža rēzecz, so bhchu žo trosktonali, wjedžo, widžo, žlyšho, cžitaj, so morwy je živý.

To čimia tak! Hdž prajisch: „Haj, něhdžo w mestach pschi tych wožebithch spiritistickich požedženjach!“ prajimy tebi: „ně, tež w Šerbach, tež w žerbſtich wžach!“ A praschech žo: „Kak to móžno?“ je ta wotmošwa ta ſredna jutrowna: „Woni žu se žwojcej wěru jenož hacž k Čeženmu piatkej pschižli, jenož žlyšeli, a cžitali, so tón ſchižowanu wumire a so tehdy žo rowy wocžinichu a morvi ſtažechu. To žu tež wěrili a žu tam ſtejo wostali na dnu žmijereze w žmijertnočci. Jutry nježu ženje wohladali, jutrowny row už wocžinjenu widželi, do stanjeneho žiweho žbóžnika ženje se žiwej wěru wěrili. Se žiwej wěru wěricz to rěka: woni nježu ženje ſjednoczeni a psches jene byli we wěrji s Ježužom Chrystužom, ujchim žbóžnikom.“ „Alle“, žnadž prajisch, „runje na ſarijeneho žbóžnika žo povoláju!“ „Haj“, wotmošimy, „a runje s tym počasaja, so tutón jim ženje hischeze byl njeje tón žbóžnič; s tym praja s jeho hischeze nješpořnachu a nješnaja, jeho, kž pschižde s raja žiwenja so by nam puež wotworek psches žwoju žmijerez a žwoje horiestacie do tuteho raja žiwenja!“

Jutrowny ſchescžan, jutrowna ſchescžanka wýškajo wusnawa:

„Ježuž, mój trosk, živý je,
Ja tež žiwenje b'du widžecz!“

Cži tamni a býmiesch to jena macž byla, woni du a žo prascheja ružy ſamajo: „Je mój luby živý? Schto čini woni dženža? Kak žo jemu dže?“

Pschi ſkladnoſci budže ujche ſopjenko dróbnischo wo ſpiritismje roſprawiecz

„Mjelč temu Knjeſej a cžakaj na njeho!“ (Storženje.)

Běchmy hacž do Němſkeje doželi, běchmy tež hižo přenje ſiſty ſ ujcheje čorneje wožady doſtali. Luboſcz a džak žlyšchachmy ſ jich listow ſ nam rēčo. Wócho, kaž žo nam ſdasche, po prawej ſoliſi dale bězach. Tu nodobo! Herero žu žo ſběhnyli a žu we wojne pschecžiwo Němzam! tak to klinčesche a woſasche psches němſki kraj w januaru 1904. Missionarojo njeběchu ſebi na nježu taſte mifkili. S tuteho ſběžka bu doſholétna wóma. Žandasche ſebi whele woporow nješ bělymi a čornymi. Škonežnie Hererojo podležach. Njedaloko ujcheje ſtazije bě k wojowanju doſchlo, w kotrežem čorni podležach. Tehodla da žo w nožu žlyše wobydleſtvo ujcheje wžy do čežkanja; tež žlužomni ſtazije žu žo ſtradižu wožalili a ſobni cželli; missionar to do žyla njebě pytuhl. Nasajtra spósna, so bě tu žyl ſam ſe žonami a džecžimi něiotrych bělych ſydljerjow, kotrež běchu čorni morili. Tak žamliſki tam ſ tuthmi woſtacž němiožesche. Dowjedže žu a džecži hacž k wojeſſkej ſtaziji, kotrež bě najblížcha a namiaka na druhim městnje dželo.

To bě na došti čažk to poſlednje, ſchtož běchmy wo ujcheje ſtaziji žlyšcheli. Bě nam jara žel, ſo ani najmjeňſcheje powjescze wjazy ujedostachmy. Měžaz po měžazu žo miny. Tu pschižde ſ nam farač, ſ kotrežem ſo derje ſnajachmy. Naž powitawſchi wuceže ſ ropora ſopjenko — „Reformation“ ſo njenuje — a rječmu: „Tu ſteji něchto wo ujcheje předawſchej ſtaziji!“ Tak prawje njevěrjo wsa mój muž ſopjenko do ruky. Bóry ſpósna, ſo bě pschecžel prawje měš. Po džiwnym pueže drje, tola pał rjenje ſpokoji Bóh Knjeſes to žedženje ujcheje duschę po jenej powjesczi ſ tamneho daloleho nam pał tola tak lubeho kraja.

A taika bě to powjescz?

Šsředža do wojowanjow naž dowjedže. Pólny předat czechne ſ malej črjodku němſtich wojovarjow psches Herero-krajini. Pschižde do ujcheje wžy. Je ſpalena. Pólny předat ju pichethodži, pschekhodži puste ſahrody, pschižde na pohrebniſchežo a namiaka tam wſho ujwožkodžene. Tež ſchula a rjana žyrkej ſtej ſdžeržanej. Žyrkej bě hižo ujdała widžal, bě ſ ſalkom woběžna. Škonežnie ſaſtupi tež do ujcheje doma. Bě tam ſrudny napohlad! Hererojo, kotsiž hischeze k pohanstwu džeržachu, běchu dom žyle wuwubili a na poſledk wohén ſaložili. S tym žo žo džel doma, niz wčho, wupališ.

Tak tam pólny předat nětlo ſtejſche w roſpadankach ujcheho domu. Na došti žo dohlada, ſo na čornej ſeženje něchto wžy. Bě to mój ſchpruch Kur a wohén bě jón ſežornič, tola cžitacž hischeze móžeſche: „Mjelč temu Knjeſej a cžakaj na njeho!“ Džiw to! Wſchitko druhé bě ſpalene abo rubjene abo ſniczeni, jenož tutto žlowo, psalma bě wſho pschětrało, tutto žlowo, kotrež bě naž psches telko lět žwěru pschewodžalo!

We wutrobje hnutu hlađa předat na tón ſchpruch na čornej ſeženje, kotrež jeho dopomina na dželacžer otw knjeſoweho misioniftwa, kotsiž běchu tu pschinježli do čemněho pohanstwu čornych Herero w žwětlo knjeſoweho evangelijona. Wón widži jich běženje a prozowanje, jich mitu a ſtrachi a widži tež, kaf tutto žlowo ſe ſeženj jich woſchewi a, troskuj, požyluju. Haj, tutto podeidženje tam w ujchim domje, tutto žlowo ſ 37. psalma je jeho tak ſapſhijało, ſo wón wježor žwojich žwěrnych towarſchow w žyrki ſhromadži; je ſi ma tam; jenož dve žwěcžy roſhwětlu ſa nětak čimowym rum. Wo ſchpruchu ſe ſeženj rēči pólny předat, wo 7. ſchuežy 37. psalma. A woni tam woſrjedž njeſmerow a wojowanjow ſrožmija to žlowo a ſaž řas lije žo měr ſ wžkota do ujemných wutrobju a pschirjeke poſoj.

S tym njeſe pał to pólne muži předarjej doſč. Do domiſných poſczele woni powjescz wo tym, ſchtož bě tam nadeichol w pustej misioniftickej ſtaziji, w ujchim domje. A tutu powjescz bě nam ujche pschecžel pschinježli.

Nam drje žo žlyšhi žarowanu a ſonachu. Šdasche žo nam tola, ſo bě žlyše dželo mojeho muža podarmo bylo. Tola tutu džiwnu ſtawisna mojeho ſchprucha w tém wupalenym, ſaſczenym domje bě nam wěste žwědeženje, haj wěſtý ſawdawt na to, ſo Bože žlowo tola woſthowa to ſkonežne dobycze.

A tak je to tež bylo! Njech tež žo wſhe ſtazije ſ noiva ſ misionarami něwobžadžichu, evangelion ſo dale a bóle po žlyšem kraju předowal a je ſe žohnowanjom bylo!“ Tak powjedaſche misionarka.

A hdž nětlo to dželo knjeſoweho misioniftwa w jich wjele krajach byla hacžene a ſadžeržowane psches ſwiaſtarjow wilkeje wojny, dha tola a to ſe ſlowo teho Knjeſa dobužde ſkonežnje a dobužde žyle! „Mjelč temu Knjeſej a cžakaj na njeho!“ tutto žlowo ſapſh ſo tuž wſchém wutrobam hliboko mits w tajkim ujemnym čažku, kaž to ujch je, woſgebje tež tmu, kotrež žu w njeměrje wo knjeſoweho misioniftwa.

Zyrkej a stat.

„Jažni žo to, abo ščto to je?“ žo praschejsch nětše dyž a dyž, pýtnywšči tu a tam něščto, ščtož se živětneho ducha na schého čaza žo býež njeſda. Tak bě w Lipsku a je tež hischeze wótra agitazijsa ja živětin ſchulu. Széhovk tuteje bě, ſo bu tam mnoho džecži ſ nabožných rošwuežowanja wſatych. Tola w běhu poſledních nědži ſo tu něſcht pschemenja. Starschi pschisewjeja žwoje džecži ſ nová ſa nabožne rošwuežowanje. Wjaz haž 10 000 džecži bu ſ nová ſa nabožne rošwuežowanje ſamolwjených a wjazy žo jich hischeze ſamolwja. Tež mjes wuežerjemi pokajuje žo wjazy ſroshmienja ſa hibanje a wojowanje starschich, haj wuežerjo dželaju žamo w Lipsku a na druhich městnach w tuthm prozorowanju starschich, žwoje džecži ſažo do nabožněho rošwuežowanja donjescž, žobu.

Tež tu we Lužizy nějži starschi ſ tym ipotojom, ſo drje žo nabožne hodžimy w ſchulach hischeze džerža tola pak ſ blakami žo něžo ſ katechizma njeſuňje a tež nimale žadny ſchpruch a žana ſhérliſchowia ſchuežka. Žada žo, ſo by žo, hdyž wuežerjo njebych ſchylí na wuſnjeřie ſchpruchow, katechizma, ſhérliſchow džiwacž, wožebita hodžina ſa to wot duchowných džeržala, pak w Božím domje pak w ſchuli. To poſlednje drje by to ſhmansche bylo; džecžikemſch wostawa nimo teho ſa naſche džecži.

Prawa ſwoboda.

Starsi duchowny ſenka w Barlinje, kij je tam přeni miſionſki ſeminar ſaložil, džesche ras ſ enemu ſwojich ſhorých woždných. Zeho pucž jeho nimo twarjenja wjedžesche, na fotrymž žo hischeze twarjesche. Kunje murjerjo pſchi ſwacžinje ſedžach. Duž jedyn m'es nimi, hruby wopilz, poča: „Starsi ſenka, poj a wupij tutu ſchleicžu!“ a pſchi tym jemu ſchleicžku palenzo pſched woži džeržesche. Zeho towarſchojo ſo wótkie ſmějach. Duchowny ſenka ſ měrom ſ hanjazemu murjerjej ſtupi a džesche: „Rubý pſchecželo, hdy bych ja piež chylí, bych to mohl, ale ja nječam; ty pak dyrbischi piež!“ Ma to dale džesche. Tón wopilz pak ſa nimi wołaše: „Schtó? Ža dyrbju piež? To chzu tola poſtač, ſ piež njetrjebam!“ A ſ tym naſatu ſchleicžu wo ſamjeni wřejm, ſo žo roſraſh.

Njedžele doſho je potom murjerjo pſchecživo ſwojenju wopilſtu wo ſomal, kij by pſchezo a pſchezo ažko nad nimi dobylo.

Duž wobſaniky, ſ duchownemu ſenzy hiež a jemu ſwoju muži a ſlaboſez wuſkorežiež a jeho wo wodarže ſa ſwoju hruboſez preſkež. ſenka wboheho wotročka hrécha na teho poſta, kij bě praſil: „Schtóž hréch ežini, tón je hrécha wotročk; je-li ſo waž ſsyn wužwobodži, dha ſeže prawje ſwobodni“. Wbohemu píčkej ſo na poſledku ſ Božej vomozi tola poradži, ſo wot ſwojeho wopilſtu wužwobodžiež.

Na rošvominanju.

„Chubiwſchi ſtři ju wolu na mafach ſbož ſwojeho ſiwiſenja“, tak rjeknu jedyn wěrjazh na ſmijertnym ſožu. —

„Pſchi wſchém, khtož w pſchihadžazym ſeče na mije pſchidže, budže Boža hnada doſkahagž ſa to, ſo mije tajkeho ſežini, ſo žo woli ſenjeſa podwolu. Tak widžu pſchede minu ſbožowne nowe lěto!!“ Tole ſapiža ſebi do knihow muž wěrjazh pſchi ſpočatku noweho lěta. —

„Ža žym ſo modlila ſe ſpořednym Wótzom a ſo ſi ſi ſpoředala ſwojemu Bohu, duž nětko něžo dale nječam a praſi: ſenjeſe, twoja wola ſo ſtan!“ tak ſcheptasche ſroshmiliſe ſta-

ruſchka na thoroču, čaſaſo na to, ſo Bóh ſenjeſe poſcjele ſmijerež.

Š Goethingskeje piſche žo tole: Pſchi jenej ſchuli wulfeho města bu wuežer ſe ſmutskowneje Franzovskeje poſtajeny. Tu-tón njedasche ſo ani pſchi ſpočatku ani na ſonu rošwuežowanja modliež. Pſchi thym wosta to tež někotre dny. Ras rano pſchi ſpočatku rošwuežowanja poſtanu nětke pocholk a rjelnu: „Nan je praſil, ſo dyrbí ſo do rošwuežowanja modliež!“ Zeho mali towarſchojo, ſotſiž to nowotarske poſhemeníjenje franzowskeho wuežerja tež ſroshmili njebech, poſtanu a ſapocžmu ſo modliež. Wuežer, pſchekhwapjeny, njeleži, a džecži doſkonečna modlitwu. Wot ſamžueho dija ſpěvaju džecži tuteje rjadowiſe wſchědnje modlitwu, wuežer — tak doſho na taſlu píža abo pſchi wofnje ſteju čaž pſchecžinja.

S blifka a ſ dalofa.

„Macžiza Sſerbska“ wotměje žwoju hlowmu ſhromadžiſmu hrjedu po jutrah popoſdnju 2 hodž. w Sſerbskim domje w Bu-dyſchinje. Schoda je, ſo ſo pſchezo hischeze naſch ratařſki ſud bhole ſa Macžizu Sſerbsku ujeſajimujje ale naſdala ſteji. Bych měnil, ſo bych ſoledne ſéta runje tu něſcht poſhemeníjež dyrbjale.

Š Bramborſkeje a ſ Barlina ſo piſche, ſo je wjſchſchi prezidenta ſežehowaze poſminanje ſuda moſſenil: „Zeduanja w Londonje ſu ſo pſchekhwymle; wójſka ententu ſu města Düsseldorf, Duisburg a Kührort wobſhadžile. Neſpchečeſſka móz poſkocžuje prawo. Krute a njeſaſlužene měrwuežinjenje ežini ſo nam hischeze ežežſche pſches namozne ſpočinajna. Tutón ežaž žaro-wanju, ſi my ſu njeſiſky ſane ſhawne ſawježelenja, kotrež ſu polne hary. Wothladam wot t-ho, ſo bych ſakouſzy ſe ſakasajom pſchecživo tajſim wuhotowanjam ſakročiſl. Mam doſvěru ſ ſte-remu roſonu a wótznoſrajueniu ſmyžlenju Bramborečanow, ſo wofiaja wſchě ſhawne wuhotowanja, kotrež ſo njeſtiſežu ſ du-chom tuteho ežaha a kotrež ſenoz ſ temu poſmhaſa, ſo ſo my ſu kraja njeđopóſnawſhi, žam ſjebamij“. — Hdyž ſo to nětko tu w ſakſej roſhlađujiſch, tež vo Lužizy, je eži, jak ſo by tu wot teho předy na ſponu eneho ſtronu roſonia a wótznoſrajuneho ſaežueža pſchewjeli njebylo. A ſo do zyla hafle jedyn prezidenta ſud tak poſminacž dyrbí, ſo po prawom ſrudnje; poſtaže tak prawje tón „wročzo-poſtup“, kotrež je ſud ežini poſnjo ſetam 1806-1813. Ille ſnadž je to w ſakſej ſlep'e dokež tajſe poſminanje nje-pſchijndž? Hdyž ſo dovoſniſch, ſo bu hafle njeđarivo ſ wjſho-veho ſaſkeho měſtua pſchi podobnej ſklađnoſeži — we wjčzorue. Němijſtj bě podobne poſminanje wuſchlo — praſene, ſo to poſla na ſi ſylo hinač hafč tam, dha wěſch na ežini to ſeži, a ſo tu wjeje ſlepje ale — hubjeniſho. A ſda ſo, ſo tež my tu w ſherbſej Lužizy nježo lepſchi nježnij, tež už w poſtnym ežahu, džerži tola u. pſch mložina runje na poſtnych ſobotach ſwofe ſawježelenja. Džiwacž ſo, to tola potom nježmeli, ſo to nochze ſlepje býež ſ uami, ně, wěle bhole džiwacž ſo dyrbjeli na tym, ſo nječe hižo hubjeniſho. — Podobnje kaž ſ Bramborſkeje, ſlyſchimy ſ Baden-ſkeje. Partaje ſejma ſo tam wohrečej na ſud ſ namolwjeniſom, w fotrymž mjes druhim ežitasch: „Na poſminam ſi mložini, ſo by ſo wužwobodži a wot wótneho požadanja ſa ſawježelenjem a ſo by ſo ſažo pſchihadžazva ſtarym dobrým požinkam a ſta-rej ſpočinouſeži ſ jednorym!“

Liſtowanje: M. w M. ſa Quasimodogeniti. — T. w B. ſa Mizericordias.

Samolwth redaſtor: ſarač Wyrgecž w Kožacizach.
Czíſchež a učlaſ: ſsimolerjez knihczíſchezeřna, ſap. družtwa ſ wobnij. ruk. w Budyſchinje.